

Autosatiksmes

Publicēts: 27.02.2020.

Atjaunināts: 18.03.2022.

Nozares politika – Autosatiksmes apakšnozares politiku izstrādā, organizē un koordinē Satiksmes ministrija.

Nozares raksturojums

Autosatiksmes un autopārvadājumu nozare ir valsts tautsaimniecības sastāvdaļa, kas nodrošina cilvēku un preču pārvadājumus pasaulē un sekmē valsts ekonomisko izaugsmi. Autosatiksmes sevī ietver autoceļu infrastruktūru un satiksmei nepieciešamo aprīkojumu, kā arī vadāmus mehāniskus transportlīdzekļus, kuri piedalās sauszemes ceļu satiksmē un nodrošina kravu un pasažieru pārvadājumus.

Jomas – autoceļi, autotransports, ceļu satiksmes drošība

Autoceļi

▼

Pārvaldīšana

Autoceļu pārvaldīšanas mērķis ir autoceļu tīkla efektīva uzturēšana un attīstība, lai veicinātu valsts ekonomisko progresu, iedzīvotāju dzīves līmeņa celšanos un sekmētu Latvijas starptautisko autoceļu atbilstību Eiropas autoceļu tīkla prasībām, kā arī nodrošinātu, lai ceļš pastāvīgi tiktu uzturēts satiksmei drošā stāvoklī atbilstoši normatīvajiem aktiem un standartiem ceļu satiksmes drošības jomā.

Valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību „[Latvijas Valsts ceļi](#)” pārvalda valsts autoceļu tīklu, administrē piešķirto finansējumu, organizē iepirkumus valsts pasūtījumiem valsts autoceļu tīklā veicamajiem darbiem (tostarp par valsts autoceļu ikdienas uzturēšanas darbu veikšanu), administrē valsts autoceļu projektēšanas un būvdarbu procesu, nodrošina ceļu satiksmes organizācijas uzraudzību valsts autoceļu un pašvaldību ceļu tīklā, veic valsts autoceļu ikdienas uzturēšanas darbu plānošanu un to veikšanas kontroli, uzrauga pašvaldību autoceļu uzturēšanas atbilstību normatīvo dokumentu prasībām, kā arī izsniedz lielgabarieta un smagsvara pārvadājumu atļaujas. <https://lvceli.lv/pakalpojumi/saskanojumi-un-atlaujas/atlaujas-parvadajumu-veiksanai/>

VSIA „Latvijas Valsts ceļi” tīmekļvietnē ir publicēta aktuālā informācija par braukšanas apstākļiem, transportlīdzekļu maksimālās masas ierobežojumiem, autoceļu posmiem, kuros notiek būvdarbi vai ir ierobežota satiksme.

Savukārt valsts akciju sabiedrība „[Latvijas autoceļu uzturētājs](#)” veic valsts autoceļu kompleksās ikdienas uzturēšanas darbu veikšanu uz valsts autoceļiem.

Plānošana

Autoceļu būvniecības darbi tiek plānoti atbilstoši Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā līdz 2030.gadam, Nacionālajā

attīstības plānā 2021. – 2027.gadam un Transporta attīstības pamatnostādnēs 2021.-2027.gadam izvirzītajiem mērķiem.

Ņemot vērā, ka plānošanas process autoceļu tīklā ir nepārtraukts, noteiktās prioritātes pa gadiem mainās, ko nosaka satiksmes parametru izmaiņas, dažādu autoceļu posmu stāvokļa izmaiņu ātrums, kā arī pieejamā finansējuma apjoms.

Informācija par aktuālajiem būvobjektiem pieejama <https://lvceli.lv/celu-tikls/buvnieciba-un-uzturesana/aktualo-buvobjektu-saraksts/>.

Papildus, lai efektīvāk plānotu valsts autoceļu tīkla attīstību ilgtermiņā un izpildītu Eiropas Savienības normatīvo aktu prasības ir izstrādāta "Latvijas valsts autoceļu attīstības stratēģija no 2020. līdz 2040.gadam", kura tika atbalstīta Autoceļu padomes 2020.gada 16.jūnija sēdē (<https://www.sam.gov.lv/lv/18062020-autoceļu-padomes-sede>) un 2021.gada 29.jūnijā ir izskatīta Ministru kabineta sēdē, pieņemot zināšanai iesniegto informatīvo ziņojumu (<http://tap.mk.gov.lv/lv/mk/tap/?dateFrom=2020-07-28&dateTo=2021-07-28&text=TA-882&org=0&area=0&type=0>). Stratēģija, kā valsts autoceļu tīkla attīstības vizija, ietver autoceļu tīkla ilgtermiņa attīstības redzējumu, stratēģisko mērķi, uzdevumus un attīstības prioritātes.

Finansēšana

Valsts budžeta finansējumu programmai "Valsts autoceļu fonds" veido prognozētie valsts budžeta ieņēmumi no transportlīdzekļu ekspluatācijas nodokļa, autoceļu lietošanas nodevas un 80 procenti no prognozētajiem valsts budžeta ieņēmumiem no akcīzes nodokļa par naftas produktiem, ja gadskārtējā valsts budžeta likumā nav noteikts citādi.

Eiropas Reģionālās attīstības fonda 2014.-2020.g. plānošanas periodā līdzfinansēto valsts reģionālo autoceļu pārbūves projektu īstenošanas rezultātā pārbūvēti autoceļi kopumā 337km garumā, nodrošinot piekļuvi TEN-T pamattīklam, uzlabojot iedzīvotāju mobilitāti, dzīves vides kvalitāti, publisko pakalpojumu pieejamību un samazinot apkārtējās vides piesārņojums. Šajā periodā realizēti tādi valsts reģionālo autoceļu pārbūves projekti, kā:

P73 Vecumnieki - Nereta - Subate posms Valles pagasta robeža - tilts pār Iecavu km 7,30 - 20,89;

P120 Talsi - Stende - Kuldīga posms Talsi - Stende km 1,56 - 10,91 (ceļa pārvads);

P62 Krāslava – Preiļi – Madona posms Bašķi – Preiļi km 44,15 – 57,54 (tilts);

P108 Ventspils - Kuldīga -Saldus posms km 3,98 - 24,26.

Kohēzijas fonda 2014.-2020.g. plānošanas periodā līdzfinansēto valsts galveno autoceļu pārbūves projektu īstenošanas rezultātā ir uzlaboti braukšanas apstākļi 297km garumā, dažādos valsts galveno autoceļu posmos, piemēram:

A13 Krievijas robeža (Grebņeva) – Rēzekne – Daugavpils – Lietuvas robeža (Medumi) km 113,12 – 134,70;

A3 Inčukalns – Valmiera – Igaunijas robeža (Valka) km 60,20 – 79,45;

A2 Rīga – Sigulda – Igaunijas robeža (Veclaicene) km 25,50 – 39,40;

A2 Rīga – Sigulda – Igaunijas robeža (Veclaicene) km 88,10 – 95,20.

Pārrobežu sadarbība

Sadarbībā ar Igaunijas speciālistiem un Centrālbaltijas pārrobežu sadarbības programmas 2014. -2020. gadam līdzfinansējumu, 85% apmērā no kopējām izmaksām ir realizēts projekts SMART E67 uzstādot intelektisko transporta sistēmu elementus VIA Baltica maršrutā. Jaunās iekārtas iekļautas kopējā satiksmes vadības sistēmā.

Savukārt, sadarbībā ar Lietuvas ceļu administrāciju, izmantojot Latvijas – Lietuvas pārrobežu sadarbības programmas 2014. - 2020. gada līdzfinansējumu, ir īstenots projekts EASYCROSSING, LLI-280. Projekta realizācija noslēdzās 2021.gada 26.jūnijā un tā ietvaros ir veikta 6 ceļa posmu ar kopējo garumu 45,93 km atjaunošana Latvijas un Lietuvas pierobežā.

Objekti Latvijas pusē:

valsts reģionālais autoceļš P106 Ezere–Embūte–Grobiņa, 0,07-13.95 km (ar turpinājumu līdz Mažeikiem);

valsts reģionālais autoceļš P75 Jēkabpils–Lietuvas robeža, 56,08-60,50 km;

valsts vietējais autoceļš V961 Nereta–Sleķi, 0,10-1,15 km (ar turpinājumu Pandelis virzienā);

valsts vietējais autoceļš V1028 Bauska–Bērzi–LT robeža, 7,44-14,62 km (ar turpinājumu virzienā uz Žeimeli).

Publiskā un privātā partnerība

2018. gada 5. decembrī tika izsludināts iepirkums "Publiskās un Privātās partnerības līgums par E67 / A7 Rīga – Bauska – Lietuvas robeža (Grenctāle) posma 7,9 -25,0 km (Ķekavas apvedceļa) projektēšanu, būvniecību, finansēšanu un uzturēšanu", tā norisi plānot 3 kārtās. Pretendentu kvalifikācijas kārtā norisinājās līdz 2019. gada 17. maijam, kuras laikā tika saņemti un izvērtēti 5 pretendentu pieteikumi, no kuriem 2 tika uzaicināti sagatavot un iesniegt sākotnējos finanšu un tehniskos piedāvājumus. Abi uzaicinātie pretendenti iesniedza savus piedāvājumus, kuri tika vērtēti līdz oktobra vidum, vēlāk uzsākot sarunu procedūru par iespējām tos pilnveidot, t.sk., samazinot paredzamo līguma cenu. Pēc sarunu noslēguma pretendenti tika aicināti iesniegt labākos un galīgos finanšu un tehniskos piedāvājumus.

2021.gada 16.jūlijā ir noslēgts publiskās – privātās partnerības līgums "Par E67/A7 Rīga – Bauska – Lietuvas robeža (Grenctāle) posma 7,9 – 25,0 km (Ķekavas apvedceļa) projektēšanu, būvniecību, finansēšanu un uzturēšanu". Līgums noslēgts starp Latvijas Republiku, kuru pārstāv Satiksmes ministrija, VSIA "Latvijas Valsts ceļi" (Publiskais partneris) un akciju sabiedrību "Kekava ABT" (Privātais partneris). Saskaņā ar līgumu, Ķekavas apvedceļa projektēšana ir pabeigta 2021.gadā, būvniecība jāpabeidz līdz 2023.gada beigām, savukārt uzturēšanas periods un līguma izpilde kopumā pilnībā noslēgsies 2043.gada septembrī - 20 gadus pēc brīža, kad infrastruktūra padarīta pieejama gala lietotājiem.

Kopējais Ķekavas apvedceļa garums plānots 17,5 km, t.sk., jauna ātrgaitas ceļa posma izbūve 14,4 km un esošā ceļa pārbūve – 3,1 km. 11,1 km plānoti kā divu brauktuviņu ceļš ar četrām joslām, bet 6,4 km – viena brauktuve ar divām joslām. Projekts ietver arī 4 divlīmeņu krustojumus, 4 tuneļus, 1 tiltu, 7 rotācijas aplūsus un paralēlos ceļus 16,2 km garumā.

Autotransports

Autotransporta joma sevī ietver kravu pārvadājumus un pasažieru pārvadājumus pa autoceļiem.

Autotransporta jomas pārvalde un attīstība tiek plānota atbilstoši [Nacionālajā attīstības plānā 2021.–2027. gadam](#) un [Transporta attīstības pamatnostādņēs 2021.-2027.gadam](#) izvirzītajiem mērķiem.

Nacionālais attīstības plāns nosaka lielākos valsts budžeta ieguldījumus Latvijas attīstībā un cilvēku dzīves kvalitātes uzlabošanā 7 gadu periodā. Tas ietver valsts attīstības prioritātes, mērķus un investīciju virzienus, kā arī plānotās reformas un politikas izmaiņas.

Transporta nozares jautājumi ietverti prioritātes "Kvalitatīva dzīves vide un teritoriju attīstība" rīcības virzienos: Virziena "Tehnoloģiskā vide un pakalpojumi" mērķis ir integrēta, ilgtspējīga transporta sistēma, kas sniedz kvalitatīvas cilvēku un kravu mobilitātes iespējas visā valsts teritorijā. Virziens "Līdzsvarota reģionālā attīstība" paredz nodrošināt mobilitāti nodarbinātībai un pakalpojumu saņemšanai, uzlabojot infrastruktūru un sniedzot atbalstu inovatīviem mikromobilitātes risinājumiem. Virziens "Daba un vide – "Zaļais kurss"" paredz SEG emisiju samazināšanu un gaisa kvalitātes uzlabošanu, dekarbonizējot transporta sistēmu.

Transporta attīstības pamatnostādnes 2021.-2027.gadam

(TAP2027)

TAP2027 ir vidēja termiņa politikas plānošanas dokuments transporta nozares attīstībai, kurā ir noteikts transporta politikas mērķis - integrēta transporta sistēma, kas nodrošina drošu, efektīvu, pieejamu, piekļūstamu, viedu un ilgtspējīgu mobilitāti, veicina valsts ekonomisko izaugsmi, reģionālo attīstību un nodrošina virzību uz klimatneitrālu ekonomiku. TAP2027 noteikti šādi sasniedzamie politikas rezultāti:

- Uzlabotas mobilitātes iespējas;
- Samazinātas SEG emisijas transportā, uzlabota vides, t.sk. gaisa, kvalitāte;
- Nodrošināta konkurētspējīga un resursefektīva transporta un loģistikas sistēma;
- Paaugstināta transporta drošība un drošums;
- Sekmētas inovācijas un augsti kvalificētu nozares profesionāļu sagatavošana.

Alternatīvo degvielu attīstības plānu 2017.–2020.gadam Satiksmes ministrija izstrādāja, apzinoties alternatīvo degvielu būtisko lomu nākotnē un pamatojoties uz Eiropas Komisijas ierosinājumu transporta radītās siltumnīcefekta gāzu emisijas līdz 2050. gadam samazināt par 60 % salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni, nosakot vienotas prasības alternatīvo degvielu (elektroenerģija, saspīestā dabasgāze, sašķīdinātā dabasgāze un ūdeņradis) infrastruktūrai, kā arī uzpildes un uzlādes stacijām.

Starptautiskie kravu un pasažieru pārvadājumi

Vienotas valsts politikas realizētāja starptautisko pārvadājumu jomā un autotransporta komercpārvadājumu uzņēmējdarbības licencēšanā ir [Valsts SIA „Autotransporta direkcija”](#) (turpmāk – Autotransporta direkcija).

Autotransporta direkcijas darbība galvenokārt saistīta ar sabiedriskā transporta – pasažieru pārvadājumu ar autobusiem un vilcieniem – plānošanu, licenču izsniegšanu kravu un pasažieru komercpārvadājumiem un atļauju izsniegšanu starptautisko pārvadājumu veikšanai.

Atbilstoši noslēgtajiem starpvalstu divpusējiem līgumiem par starptautiskajiem autopārvadājumiem, notieksadarbība ar ārvalstīm. Saskaņā ar divpusējo līgumu nosacījumiem tiek organizētas starpvalstu Kopējās komisijas sanāksmes par starptautisko autopārvadājumu jautājumiem, lai nozares ekspertu apspriedes gaitā vienotos par starptautisko autopārvadājumu atļauju kvotām un apmainītos ar aktuālāko informāciju starptautisko autopārvadājumu jomā.

Ikgadējās Baltijas valstu starptautisko kravu un pasažieru autopārvadājumu ekspertu sanāksmes ir labākas prakses un pieredzes apmaiņa par ES tiesību normu piemērošanu, informācijas apmaiņa par pārvadātāju konstatētajām problēmām Eiropā un Āzijā.

Pasažieru pārvadājumi ar taksometriem un vieglajiem automobiļiem

Taksometru un vieglo automobiļu vadītāju reģistrāciju un pasažieru komercpārvadājumu ar vieglo automobili tīmekļvietņu un mobilo lietotņu reģistrāciju veic Autotransporta direkcija.

Tiesības vadīt transportlīdzekli pasažieru komercpārvadājumos ar taksometru vai pasažieru komercpārvadājumos ar vieglo automobili ir tādai personai, kuras stāžs, vadot B transportlīdzekļu vadītāju apliecību kategorijai atbilstošus transportlīdzekļus, ir vismaz trīs gadi un kura ir reģistrēta Autotransporta direkcijas uzturētajā taksometru vadītāju reģistrā.

Speciālās atļaujas (licences) *pasažieru komercpārvadājumiem ar taksometru* izsniedz plānošanas reģions (dod tiesības veikt

pasažieru pārvadājumus plānošanas reģiona teritorijā) vai valstspilsētas pilsētas pašvaldība (dod tiesības veikt pasažieru pārvadājumus pilsētas administratīvajā teritorijā) uz četriem gadiem. Pamatojoties uz plānošanas reģiona vai valstspilsētas pašvaldības izsniegto speciālo atļauju (licenci) pasažieru komercpārvadājumiem ar taksometru, pārvadātāja turējumā vai īpašumā esošam autotransporta līdzeklim izsniedz licences kartīti. Pārvadātājs var saņemt vairākas licences darbības nodrošināšanai vienlaikus gan plānošanas reģionā gan valstspilsētā.

Īpašs regulējums noteikts taksometru pakalpojumiem starptautiskas nozīmes transporta infrastruktūras objektu (autoosta, dzelzceļa stacija, lidosta, osta) publiskiem mērķiem paredzētajās teritorijās, šobrīd tās attiecināmas uz starptautisko lidostu "Rīga". Starptautiskās lidostas "Rīga" publiskiem mērķiem paredzētajā teritorijā ar ierobežotu piekļuvi pasažieru komercpārvadājumiem ar taksometru, izpildot noteiktas prasības un saņemot speciālo licences kartīti, var veikt pārvadātājs vai uz līguma pamata izveidota pārvadātāju apvienība.

Pasažieru komercpārvadājums ar vieglo automobili tiek piedāvāts, pieprasīts un apstiprināts, izmantojot tikai elektronisko sakaru līdzekļus tiešsaistes režīmā tīmekļvietnē vai mobilajā lietotnē. Apmaksa par pakalpojumu tiek veikta tikai bezskaidrā naudā. Pārvadājumos atļauts izmantot pārvadātāja īpašumā vai turējumā esošu vieglo automobili, kurā ir ne vairāk kā piecas sēdvietas.

Speciālās atļaujas (licences) pasažieru komercpārvadājumiem ar vieglo automobili izsniedz Autotransporta direkcija uz četriem gadiem un tās ir derīgas pakalpojuma sniegšanai visā valsts teritorijā. Pamatojoties uz ATD izsniegto speciālo atļauju (licenci) pārvadātāja autotransporta līdzeklim izsniedz licences kartīti.

Tīmekļvietnes vai mobilās lietotnes pakalpojumus Latvijas Republikā var sniegt un pārvadātājs un autovadītājs šos pakalpojumus var izmantot, ja tīmekļvietnes vai mobilās lietotnes pakalpojuma sniedzējs atbilst noteiktām prasībām un ir reģistrēts Autotransporta direkcijas uzturētajā Autopārvadātāju informatīvajā datu bāzē

Ceļu satiksmes drošība skar ikvienu iedzīvotāju neatkarīgi no tā, vai tas ir gājējs, velosipēda vadītājs vai transportlīdzekļa vadītājs vai pasažieris. Tāpat arī mūsdienu transporta sistēmas turpmākie attīstības tempi rada nopietnus izaicinājumus tālākas ceļu satiksmes drošības politikas veidotājiem. Globālā mērogā šie izaicinājumi ir galvenokārt saistīti ar šādiem aspektiem: straujiem urbanizācijas tempiem, nepietiekošiem drošības standartiem gan transportlīdzekļos, gan infrastruktūrai, dažādu iepriekš pieņemtu būtisku lēmumu izpildes kontroles trūkums, resursu trūkums, ceļu satiksmes dalībnieku zināšanas un attieksme (transportlīdzekļu vadīšana noguruma stāvoklī, alkohola vai narkotisko vielu ietekmē, atļautā ātruma pārsniegšana, drošības jostu nelietošana u.c. apzināti vai netīši pieļauti ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumi).

Ceļu satiksmes drošības uzlabošanas pasākumu sekmīgā īstenošanā būtiska nozīme ir sadarbības nodrošināšanā un veicināšanā starp visām atbildīgajām institūcijām, kuras ir iesaistītas procesos, saistītos ar sabiedrības izglītošanu, informēšanu, prevenciju, ceļu auditu un infrastruktūras uzlabošanu, normatīvo aktu un sodu sistēmas pilnveidi un ceļu satiksmes negadījumos cietušo glābšanu un cietušo veselības atjaunošanu.

Ceļu satiksmes negadījumos ievainoto un bojāgājušo personu skaits Latvijā joprojām ir lielāks nekā citās ES dalībvalstīs. Lai sasniegtu ceļu satiksmes negadījumos bojāgājušo skaita samazinājumu par 50% 2030.gadā salīdzinot ar 2020.gadu, Satiksmes ministrija ir izstrādājusi "*Ceļu satiksmes drošības plānu 2021.-2027.gadam*" (turpmāk – Plāns).

Plāns ir izstrādāts, lai sasniegtu ES politikas plānošanas dokumentos, tostarp politikas plānošanas dokumentā "ES ceļu satiksmes drošības politikas pamatnostādnes 2021.-2030.gadam - nākamie soļi ceļā uz Nulles Vīziju", izvirzītos politikas rezultātus - 2030.gadā ceļu satiksmes negadījumos bojāgājušo un smagi ievainoto skaita samazinājums 50% apmērā pret 2020.gadu. Plāna mērķis ir 2027.gadā samazināt ceļu satiksmes negadījumos bojāgājušo un smagi ievainoto skaitu 35% apmērā pret 2020.gadu.

Plāns paredz noteiktus rīcības virzienus ceļu satiksmes drošības uzlabošanā, nosakot atbildīgās institūcijas un rīcības virzienu īstenošanas termiņus un nepieciešamo finansējumu.

Plānā tiek pievērsta uzmanība faktoriem, kas tiešā mērā ietekmē ceļu satiksmes drošību (to raksturojošus statistikas datus – ceļu satiksmes negadījumu skaitu, tajos bojāgājušo un cietušo skaitu). Jānorāda, ka ceļu satiksmes drošība ir atkarīga no trīs pamata faktoriem: no cilvēka (satiksmes dalībnieka), transportlīdzekļa (tā tehniskā stāvokļa un aprīkojuma) un apkārtējās vides (ceļu infrastruktūras).

Lai sasniegtu plānā noteikto mērķi, ir noteikti trīs rīcības virzieni:

drošs ceļu satiksmes dalībnieks;

droša vide;

drošs transportlīdzeklis.

[Nacionālais attīstības plāns 2021.–2027. gadam](#)

[Transporta attīstības pamatnostādnes 2021.-2027.gadam](#)

[Par Ceļu satiksmes drošības plānu 2021. – 2027.gadam](#)

Biežāk uzdotie jautājumi par autoceļu tīrīšanu ziemā

Iestādes, uzņēmumi, organizācijas

[Skatīt vairāk](#)

Būtiskākie normatīvie akti

[Skatīt vairāk](#)

Statistika

[Skatīt vairāk](#)

Ceļu posmi, kuros bieži notiek ceļu satiksmes negadījumi

[Skatīt vairāk](#)

Trokšņu stratēģiskā karte un rīcības plāns trokšņu mazināšanai

[Skatīt vairāk](#)

<https://www.sam.gov.lv/lv/autosatiksme>